

Keskkonnaministeerium

**Metsanduse Arengukava
täiendamise
strateegilise keskkonnamõju
hindamise
programm**

Kinnitatud keskkonnaministri poolt 15. märtsil 2002.a.

Tallinn 2002

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
1. Taust.....	3
2. SMH objekt.....	3
3. SMH programmi koostamine	4
4. SMH töörühma koosseis.....	4
5. Metsanduse arengukava keskkonnanäesmärgid	5
6. Keskkonnamõju hindamise metoodika	7
7. Alternatiivsed tegevused/meetmed	10
8. Leevendavad meetmed	10
9. Avalikustamise kava.....	10
10. Järelevalve ja seire.....	11
11. SMH aruande sisukord.....	11
12. SMH programmi täitmise kava	12
Lisa 1 . Kriteeriumid olulise keskkonnamõju määratlemiseks.....	15

Sissejuhatus

Käesolev Metsanduse Arengukava täiendamise strateegilise keskkonnamõju hindamise (SMH) programmi koostamise nõue tuleneb Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seaduse §-st 22 (RT I 2000, 54, 348). SMH programmi koostamisel on arvestatud nimetatud seaduse §-i 6 nõudeid (olulise keskkonnamõju kriteeriumid), Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi 2001/42/EC nõudeid, Taani Parlamendi (Folketing) otsusega nr. 12, 11. jaanuarist 1995 kehtestatud strateegilise keskkonnamõju hindamise metoodikat ja Eesti Keskkonnategevuskava 2001-2003 (2001) tegevuste eelistuskriteeriume.

Käesoleva programmi eesmärkideks on panna paika SMH läbiviimise metoodika, sh. keskkonnaeesmärgid, millest lähtutakse olulise keskkonnamõju hindamisel, SMH läbiviimise kava ning erinevate osapoolte rollid selles.

1. Taust

1999. aastal algatas keskkonnaminister Eesti metsanduse pikaajalise arengukava koostamise. Kahe aasta jooksul läbi viidud uurimistööde ning arutelude tulemusel valmis arengukava tekstiversioon. 2001. aasta sügisel läbis dokument ekspertiisi võimalike arengukavast tulenevate keskkonnamõjude määramiseks. Nimetatud ekspertiisi tulemustest toetatuna käivitas keskkonnaminister metsanduse arengukava koostamise jätkuprotsessi.

Jätkuprotsessi aluseks said keskkonnaministri poolt läbi viidud konsultatsioonid enamiku metsandusega seotud huvirühmade hulgas. Valmis ettepanek täiendada keskkonnaministri poolt juba varem moodustatud metsanduse arengukava koostamise töörühma enam sotsiaalseid ning keskkonnakaitselikke huve esindavate ühiskonnagruppide esindajatega. Samuti jõuti konsultatsioonide tulemusena järeldusele, et vabariigi metsanduses on vähemalt kuus teravalt üles kerkinud probleemvaldkonda, millede lahendamiseks kaotaks mõtte metsanduse arengukava tegevuste edasine kavandamine. Need on:

- 1) Omanikuta metsamaade sihipärase kasutamise korraldamine
- 2) Rügimetsa Majandamise Keskuse tegevuse strateegilise juhtimise korraldamine ning tema tulemuslikkuse hindamine
- 3) Metsaõigusnormide rikkumine ning varimetsanduse tõkestamine
- 4) Kaitstavate metsade osakaalu määramine
- 5) Järjepideva metsakasutuse mahu ning oksas- ja lehtpuumetsade osakaalu määramine
- 6) Erametsanduse tugisüsteemi arendamine

2. SMH objekt

Keskkonnaminister kutsus 2001. aasta 14. detsembril kokku metsanduse arengukava koostamise töörühma, ning tegi töörühmale ettepaneku moodustada ülalnimetatud probleemvaldkondade lahendamiseks vastavad ekspertkomisjonid. Keskkonnaministri metsaosakonnale pandi ülesanne varustada ekspertkomisjonid probleemi kirjeldavate ning komisjoni eesmärgi määratlevate lähteülesannetega. Lähteülesanded anti ekspertkomisjonidele üle nädal pärast

töörühma koosolekut, komisjonide esimestel koosolekutel neid täiendati. Keskkonnaministeerium avalikustas täiendatud lähteülesanded 18. jaanuaril 2002. aastal.

SMH objektiks on Metsanduse arengukava täiendamiseks loodud kuue valdkondliku ekspertkomisjonide töö tulemused, mis on koostatud vastavalt keskkonnaministri juhitud töörühma kinnitatud lähteülesannetele. Lähteülesanded on välja pandud interneti-aadressil <http://www.metsad.ee>.

3. SMH programmi koostamine

31. jaanuaril 2002.a. korraldas KKM metsaosakond (MO) koostöös Riigimetsa Majandamise Keskuse ja SEI-Tallinnaga õppeseminari, kus valdkondlike ekspertkomisjonide liikmed arutasid kriteeriume olulise keskkonnamõjuga tegevuste määratlemiseks (Lisa 1). Aluseks oli SEI-Tallinna poolt ettevalmistatud kontroll-küsimustik (57 teemaga), mis puudutasid kavandatavate tegevustega eeldatavasti kaasnevaid mõjusid (jäätmel, müra jt.) või mõju keskkonna eri osadele (vesi, õhk, bioloogiline mitmekesisus, maastikud jt.). Õppeseminaril lepitati kokku, et ekspertkomisjonid täpsustavad oma töö käigus kriteeriume ja vajadusel lisavad juurde uusi. 13. veebruaril 2002.a. toimus KKM saalis avalik koosolek MAKi täiendamise strateegilise keskkonnamõju hindamise programmi tutvustamiseks. Sellest võttis osa 19 inimest. Ettepanekuid kriteeriumide täiendamiseks oli MO-le laekunud kirjalikult K. Karoleselt, suuliseid ettepanekuid ei tehtud. Koosolekul vaadati läbi lisakriteeriumid ja otsustati, et olemasolevaid kriteeriume muutmata ei hakata, vaid lisatakse uusi kriteeriume. Algselt 57 –le kriteeriumile lisandus 7 uut kriteeriumi, seega koosneb olulise keskkonnamõju määratlemise maatriks 64 kriteeriumist (Lisa 1).

SMH programmi avalikustamise käigus tehti kirjalikke (Eestimaa Looduse Fond, Eesti Roheline Liikumine) ja suulisi ettepanekuid täiendada ja täpsustada keskkonnamõju hindamise kriteeriume ja meetodikat ning kirjeldada SMH programmis täpsemalt SEI-Tallinna rolli SMH läbiviimisel.

28. veebruaril 2002.a. toimus KKM-s keskkonnaministri juhitud MAKi töörühma koosolek, kus kuue valdkondliku ekspertkomisjoni esindajad tegid ülevaate oma komisjoni töö tulemustest ning SEI-Tallinn tutvustas SMH programmi, avalikustamise käigus laekunud ettepanekuid ja täiendusi. MAKi töörühm otsustas, et kahe nädala jooksul saavad ekspertkomisjonid teha täiendusi oma töödese ja ühe nädala jooksul on võimalik teha ettepanekuid SMH programmi täiendamiseks. Seejärel keskkonnaminister kinnitab SMH programmi.

KKM-le ja SEI-Tallinnale avalikustamise käigus laekunud ettepanekuid ja keskkonnaministri juhitud töörühma 28.02. 2002 koosoleku otsuseid on arvestatud käesolevas SMH programmi versioonis.

4. SMH töörühma koosseis

Keskkonnaministeerium sõlmis lepingu SMH läbiviimiseks SA Säästva Eesti Instituudiga (SEI-Tallinn) 4. veebruaril 2002.a. Arvestades avalikustamise käigus ja 28.02.2002 kogunenud keskkonnaministri juhitud töörühma otsustest, laiendas SEI-Tallinn SMH töörühma liikmeskonda.

SMH töörühma kuuluvad:

Kaja Peterson – juhtekspert (KMH0054), SEI-Tallinn

Ahto Oja – avalikustamise ekspert, SEI-Tallinn
Kalev Jõgiste – metsandusekspert, EPMÜ
Paavo Kaimre – metsandusökonomika ekspert, EPMÜ

SEI-Tallinn viib SMH läbi vastavalt lepingule ja keskkonnaministri kinnitatud SMH programmile.

5. Metsanduse arengukava keskkonnaeesmärgid

Eesti metsapoliitika (1997) kohaselt kujutavad Eesti metsad endast suurt loodusliku ja ökoloogilist väärtust nende kõrge bioloogilise mitmekesisuse tõttu nii liigisisel, liikide ja maastikulise mitmekesisuse tasandil, samuti paljude puistute looduslähedase struktuuri jm osas. Neid väärtusi kaitstakse kooskõlas rahvusvaheliste resolutsioonide ja konventsioonidega, millega Eesti valitsus on ühinenud.

Teisest küljest on metsapoliitika aluseks arusaam, et eesti metsandussektoril on tugev tulunduslik potentsiaal nii materiaalsete kui sotsiaalsete hüvede osas ning tuleb soodustada selle potentsiaali ärakasutamist sellises ulatuses, et muud, sealhulgas keskkonnakaitsealased väärtused ja hüved ei kannataks.

Kolmandaks peetakse vältimatuks tingimuseks, et tänane metsanduslik tegevus ei vähendaks tulevaste põlvete käsutusse jäävate hüvede hulka ega ulatust.

Nendel alustel on metsapoliitikas püstitatud kaks põhilist, omavahel seotud üldeesmärki, mida on silmas peetud metsanduse arengukava koostamisel:

- 1) **säästlik** (ühtlane, pidev ja mitmekülgne) **metsandus**, mille all mõeldakse metsade ja metsamaade hooldamist ja kasutamist sellisel viisil ja sellises tempos, mis tagab nende bioloogilise mitmekesisuse, tootlikkuse, uuenemisvõime, elujõulisuse ja potentsiaali praegu ning võimaldab ka tulevikus teisi ökosüsteeme kahjustamata täita ökoloogilisi, majanduslikke ning sotsiaalseid funktsioone kohalikul, riiklikul ja globaalsel tasandil;
- 2) **metsade efektiivne majandamine**, mille all mõeldakse kõigi metsaga seotud hüvede ökonoomset tootmist ja kasutamist nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis.

Toetudes kahele eelpoolnimetatud üldeesmärgile, mis on püstitatud Eesti metsapoliitikas (1997) metsandussektori jaoks, ja Eesti keskkonnategevuskavas (2001) püstitatud tegevuste eelistuskriteeriumitele, on metsanduse arengukava täienduse SMH läbiviimiseks püstitatud järgmised **keskkonnaeesmärgid**. Need on:

1. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, mis soodustavad bioloogilise mitmekesisuse säilimist.
2. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, mis soodustavad metsade produktiivust, taastumisvõimet ja elujõulisust.
3. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, mis ei kahjusta teisi ökosüsteeme.
4. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, millel on üleölvkonnaline soodus mõju keskkonnale.
5. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, mis loob eeldused teiste valdkondade soodsaks arenguks, nt regionaalareng, kutseharidusele jms.
6. Metsade majandamine ja kasutamine peab toimuma viisil, määral ja tempos, mis aitavad täita rahvusvahelisi keskkonna-alaseid kohustusi.

Keskkonnaeesmärgid 1–4 on otseselt keskkonnaga seotud, keskkonnakvaliteeti mõjutavad eesmärgid, keskkonnaeesmärgid 5-6 on kaudselt keskkonnaga seotud, keskkonnakvaliteeti mõjutavad eesmärgid.

6. Keskkonnamõju hindamise metoodika

Keskkonnamõju hindamisel lähtutakse meetmete rakendamisega kaasnevast kaudsest ja otsest mõjust keskkonnale ehk kuivõrd kavandatavad meetmed aitavad kaasa keskkonnaeesmärkide saavutamisele. Mõju keskkonnale võib olla positiivne või negatiivne. Meetmete puhul hinnatakse, kuidas meetmed on kirjeldatud, et saada piisav ettekujutus meetmete mõjust keskkonnaeesmärkide saavutamisele.

Keskkonnamõju hindamisel kasutatakse järgmist hinnangulist skaalat:

0 – mõju puudub

1. Kaudne mõju:

1.1 – kaudne mõju, oluliselt positiivne

1.2 – kaudne mõju, suhteliselt positiivne

1.3 – kaudne mõju, suhteliselt negatiivne

1.4 – kaudne mõju, oluliselt negatiivne

2. Otsene mõju:

2.1 – otsene mõju, oluliselt positiivne

2.2 – otsene mõju, suhteliselt positiivne

2.3 – otsene mõju, suhteliselt negatiivne

2.4 – otsene mõju, oluliselt negatiivne

Olulise keskkonnamõju määratlemisel võetakse arvesse vastavat rahvusvahelist kogemust ja SMH programmi avalikustamise käigus tehtud ettepanekuid ja täiendusi meetmete keskkonnamõju kriteeriumide osas (Lisa 1).

Näide

Valdkond 1: Metsaõigusnormide rikkumine ning varimetsanduse tõkestamine

Eesmärk 1: Vähendada metsaga seotud õigusnormide rikkumisi ning nendega kaasnevat negatiivset mõju riigi majandusele ja keskkonnale ning toetada seaduskuulekat metsaomanikku

Alam-eesmärk	Meetmete vastavus keskkonnanormidele (KKE): mõju skaala 0; 1.1-1.4; 2.1-2.2					
	KKE-1 BioDiv	KKE-2 Produk- tiivsus, elujõud	KKE-3 Ei kahjusta teisi ökosüst	KKE-4 Ülepõlv soodne mõju	KKE-5 Mõju teistele valdkon- dadele	KKE-6 Rahvus- vahel kohustused
<u>Alam-eesmärk 1:</u> <u>Järelevalveorganite töö tõhustamine</u> Meetmed: <ol style="list-style-type: none"> 1. Moodustatakse nii riiklikul kui maakondlikul tasemel maksuameti, majanduspolitsei, tööinspektsiooni, keskkonnainspektsiooni ning maakonna keskkonnateenistuste töötajatest ühine metsaga seotud õigusnormide rikkumistele spetsialiseerunud tööühm 2. Luuakse võimalused erinevate institutsioonide andmebaaside riskasutuseks 3. Seadustatakse metsavargustel ja ebaseaduslikel raietel kasutatud metsavarumistehnika, samuti ülestöötatud metsamaterjali hoiulevõtmine raie õiguspärasuse selgitamiseni 4. Õigusaktidega pannakse raietööde organiseerijale ja teostajatele vastutus õigusnormide rikkumise eest 5. Toetatakse naabrivalve arendamist, pakkudes tehnilist abi ja kulude osalist kompenseerimist 6. Suunatakse järelevalveorganite töötajate tegevus riskipiirkondadesse 7. Analüüsitakse puiduäri seotud tegevuste õiguspärasust						

<p><u>Alam-eesmärk 2:</u> Metsaomanike teadmiste ja oskuste parandamine Meetmed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metsaomanikele pannakse kohustus koostada metsamajandamiskava 2. Metsaomanikelt nõutakse vormikohase metsateatise olemasolu 3. Riigile pannakse kohustus kindlustada metsaomanikud metsa õiguspärasest majandamisest käsitleva teabega 						
<p><u>Alam-eesmärk 3:</u> Seaduskuulekuse tagamine Meetmed:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Luuakse tulumaksuseaduses motivatsioonimehhanismid seaduskuulekuse tagamiseks 						

7. Alternatiivsed tegevused/meetmed

SEI-Tallinn analüüsib, kas ja kuivõrd on valdkondlikud ekspertkomisjonid kaalunud alternatiivseid tegevusi või meetmeid, kui tegevusega eeldatavasti kaasneb oluline negatiivne või positiivne keskkonnamõju, esitades vajadusel soovitusi täiendavate alternatiivide osas

8. Leevendavad meetmed

SEI-Tallinn analüüsib valdkondlike ekspertkomisjonide poolt oma töö käigus välja töötatud leevendavaid meetmeid tegevuste puhul, millega eeldatavasti kaasneb oluline negatiivne või positiivne keskkonnamõju, esitades vajadusel soovitusi pakutatavate meetmete täiendamise/muutmise osas

9. Avalikustamise kava

Metsanduse arengukava täiendamise strateegilise keskkonnamõju hindamise osaks on avaliku arutelu korraldamine. Selleks KKM metsaosakond koostöös valdkondlike ekspertkomisjonidega ja SEI-Tallinnaga viib läbi avalikustamise järgmise kava alusel:

Jrk. Nr.	Tegevus	Sihtrühm	Meetod	Toimumise aeg ja koht
1	SMH programmi eelnõu avalikustamine	Üldsus	Internetis	Aadressil: http://www.metsad.ee Ajavahemikul 01.02.-28.02.2002
2	SMH programmi avalik arutelu	Üldsus	Rahvakoosolek	Keskkonnaministeeriumi suures saalis Tallinn Toompuiestee 24, 13.02.2002
3	SMH programmi eelnõu avalikustamine jätkub	Üldsus	Internetis	Aadressil: http://www.metsad.ee Ajavahemikul 11.03.-15.03.2002
4	SMH aruande eelnõu avalikustamine	Üldsus	Internetis	Aadressil: http://www.metsad.ee Ajavahemikul 05.04.-14.04.2002
5	SMH aruande eelnõu avalik arutelu	Üldsus	Rahvakoosolek	Keskkonnaministeeriumi suures saalis Tallinn Toompuiestee 24, 05.04.2002
(*)	Vajadusel (kui on ilmnenud uusi olulisi asjaolusid) aruande eelnõu teistkordne avalikustamine	Üldsus	Internetis	Aadressil: http://www.metsad.ee Ajavahemikul 22.04.-28.04.2002

6	Kinnitatud SMH aruande avalik väljapanek	Üldsus	Internetis	Aadressil: http://www.metsad.ee Alates 30.04. 2002
---	--	--------	------------	---

(*)- vajadusel

10. Järelevalve ja seire

SEI-Tallinn analüüsib, valdkondlike ekspertkomisjonide poolt väljatöötatud ettepanekuid järelevalve ja seire teostamiseks olulise keskkonnamõjuga tegevuste üle, esitades vajadusel soovitusi ettepanekute täiendamise/muutmise osas.

11. SMH aruande sisukord

Lähtuvalt SMH programmist on Metsanduse Arengukava täiendamise strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande sisukord järgmine:

1. Lühikokkuvõte (peamised tulemused) – 1 –1.5 lk.
2. Sissejuhatus
3. Taust
4. SMH objekti kirjeldus
5. Metoodika kirjeldus
6. Hinnang kavandatud meetmete keskkonnamõjule, ehk kas ja kuidas kavandatud meetmed aitavad kaasa keskkonnaeesmärkide saavutamisele
7. Hinnang alternatiivsete tegevuste/meetmete valiku alustele ja põhjendustele, vajadusel täiendavad soovitused.
8. Hinnang leevendavate meetmete kirjeldusele ja kasutamise põhjendustele, vajadusel täiendavad soovitused.
9. Hinnang avalikustamise kava rakendamisele ja tulemustele, vajadusel täiendavad soovitused.
10. Esile kerkinud probleemid SMH programmi täitmisel
11. Kokkuvõte
12. Lisad
  - SMH programm
  - jt. teised materjalid (nt avalikustamisega seotud materjalid, koosolekute protokollid jms)

12. SMH programmi täitmise kava

Jrk. nr.	Tegevus	Eeldatav tulemus	Tähtaeg
1	Õppepäev valdkondlikele ekspertkomisjonidele tutvustamiseks SMH põhimõtteid, eesmärke, protseduuri ja kriteeriume	Teadlikkuse tõstmine	31.01.2002
2	SMH programmi koostamine	SMH programmi eelnõu	31.01.- 04.02.2002
3	<i>SMH programmi 1.versiooni avalikustamine internetis</i>		<i>Aadressil: http://www.metsad.ee Ajavahemikul 04.02.-28.02. 2002</i>
4	SMH programmi eelnõu avalik arutelu	Rahvakoosolek	13.02.2002
5	SMH programmi eelnõu täiendamine	SMH programmi eelnõu 2.versioon	13.02.- 28.03.2002
6	<i>SMH programmi eelnõu 2.versiooni avalikustamine</i>		28.02.- 08.03.2002
7	SMH programmi eelnõu täiendamine	SMH programmi eelnõu lõplik versioon	28.02.- 15.03.2002
8	<i>SMH programmi 3.versiooni avalikustamine internetis</i>		<i>Aadressil: http://www.metsad.ee 11.03-15.03.2002</i>
9	SEI-Tallinn esitab SMH programmi eelnõu selle KKM MO-le läbivaatamiseks	KKM MO teeb otsuse SMH programmi eelnõu vastuvõtmise ja kinnitamiseks sobivuse kohta	15.03.2002
10	Strateegilise keskkonnamõju hindamise programmi kinnitamine	Keskkonnaminister kinnitab strateegilise keskkonnamõjude hindamise programmi	15.03.2002
11	Strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande koostamine	SEI-Tallinn koostab SMH aruande vastavalt keskkonnaministri kinnitatud SMH programmile	15.03. - 01.04.2002
12	SEI-Tallinn esitab SMH aruande eelnõu KKM MO-le	KKM MO vaatab SMH aruande eelnõu üle ja teeb otsuse selle avalikustamise kohta	01.04.- 05.04.2002

13	<i>SMH aruande eelnõu avalikustamine internetis</i>		<i>Aadressil:</i> http://www.metsad.ee <i>Ajavahemikul</i> 05.04.-14.04. 2002
14	<i>SMH aruande eelnõu avalik arutelu (rahvakoosolek)</i>		<i>Keskkonnaministeeriumi suures saalis</i> <i>Tallinn</i> <i>Toompuiestee 24,</i> 05.04. 2002
15	Strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande täiendamine (vastavalt avalikustamise tulemustele)	Täiendatud SMH aruanne	15.04- 21.04.2002
16	<i>Vajadusel (kui on ilmnunud uusi olulisi asjaolusid) aruande eelnõu teistkordne avalikustamine internetis</i>		<i>Aadressil:</i> http://www.metsad.ee <i>Ajavahemikul</i> 22.04.-28.04. 2002
17	SEI-Tallinn esitab KKM MO-le SMH aruande täiendatud versiooni ülevaatamiseks	KKM MO teeb otsuse SMH aruande vastuvõtmise kohta	22.04.- 26.04.2002
18	Strateegilise keskkonnamõju hindamise aruande kinnitamine	Keskkonnaminister kinnitab strateegilise keskkonnamõjude hindamise aruande	26.04- 30.04.2002
19	<i>Kinnitatud SMH aruande avalik väljapanek internetis</i>		<i>Aadressil:</i> http://www.metsad.ee <i>Alates</i> 30.04. 2002

NB! Lähtuvalt avalikustamise tulemustest ja tehtud ettepanekute iseloomust võib SMH läbiviimise kava pikeneda vastava aja võrra.

Info:

MAKi täiendamise kohta:

Aigar Kallas

Keskkonnaministeeriumi metsaosakond

Toompuiestee 24, Tallinn

Tel: 6262 902

Fax: 6262 801

E-mail: aigar.kallas@ekm.envir.ee

SMH kohta:

Kaja Peterson

SEI-Tallinn
Pk. 160
Tallinn 10502
Tel: 6276104
Fax:6276101
E-mail: kaja@seit.ee

Lisa 1 . Kriteeriumid olulise keskkonnamõju määratlemiseks

Oluliste keskkonnamõjude hindamine						<i>Põhjendus</i>
Kas pakutav tegevus põhjustab muudatusi või mõjutab :		Keskkonnamõju				
		Oluline	Vajab edasist uurimist	Suhteliselt ebaoluline	Täiesti ebaoluline	
Jrk. Nr.	Keskkonnaaspekt	1	2	3	4	5
1	Vesi					
1.1	Pinnavesi					
1.1.1.	mõju heitvee (sh. ohtlike ainete) suunamisele järvedesse või jõgedesse					
1.1.2.	mõju heitvee (sh. ohtlike ainete) suunamisele rannikuvette või merre					
1.1.3.	mõju pinnavee hulgale või veetasemele					
1.1.4.	mõju mere-ja magevee kvaliteedile					
1.1.5.	mõju mere-või magevee looduslikele ökosüsteemidele või elupaikadele					
1.1.6.	mõju joogiveega varustatusele või joogivee reservile					
1.1.7.	mõju vee tarbimisele või veehaardele					
1.2	Põhjavesi					
1.2.1.	mõju põhjavette imbumisele					
1.2.2.	mõju põhjavee kvaliteedile					
1.2.3.	mõju joogiveega varustatusele või joogivee reservile					
1.2.4.	mõju vee tarbimisele või veehaardele					
1.2.5.	Mõju põhjaveetasemele (ja võimalikule soostumisele)					
2	Õhk					
1.3.1.	toob kaasa heitmeid õhku					
1.3.2.	mõjutab õhu kvaliteeti (toksilised või hapestavad ained)					
1.3.3.	kaasneb ebameeldiv hais					
1.3.4.	muudavad sademete kvaliteeti					
1.3.5.	Mõju toksiliste saastainete sidumisele õhust					

Jrk. Nr.	Keskkonnaaspekt	1	2	3	4	5
3	Kliima					
3.1.	kaasnevad kasvuhooaegaste või teiste kliima-ja temperatuurimuutusi põhjustavate gaaside heitmed					
3.2.	kaasnevad teised tegurid, sh. metsaraie, mis võivad põhjustada lokaalseid või globaalseid kliimamuutusi					
3.3.	mõju süsiniku sidumise intensiivsusele metsades					
3.4.	mõju metsades (kaasa arvatud puujuured, alustaimestik, metsamuld) ladestunud süsiniku koguarule					
3.5.	mõju metsade tormikindlusele ning võimalike tormikahjustuste ulatusele					
3.6.	mõju metsade tulekindlusele ning võimalikele tulega seotud kahjustustele (nii metsades kui piirnevatel aladel)					
4	Maapind, muld või selle läbitavus					
4.1.	muudavad maapinda, selle kasutamiskõlblikkust või -väärtust					
4.2.	muudavad toksiliste ja ohtlike ainete imbumist ja akumulierimist mulda					
4.3.	kaasneb vee- või tuuleerosioon					
4.4.	mõju mullale, juhul, kui põhjavee tase muutub					
4.5.	mõju maapinna alumiste kihtide struktuurile					
5	Floora ja fauna, sh. elupaigad ja bioloogiline mitmekesisus					
5.1.	Mõju looduslikus seisundis olevate ökosüsteemide pindalale ning paiknemisele					
5.2.	Mõju looduslike ökosüsteemide struktuurile ja funktsioonidele					
5.3.	mõju looduslike tugi-, tunnus- või katusliikide arvukusele või liikide levikumustrile					

Jrk. Nr.	Keskkonnaaspekt	1	2	3	4	5
5.4.	mõju haruldaste või ohustatud taime- või loomaliikide arvukusele või geograafilisele levikule					
5.5.	mõju võõrliikide impordile-ekspordile ja nende tahtlikule keskkonda viimisele, sh. GMOde tahtlikule keskkonda viimisele					
5.6.	mõju looduslike taime või loomaliikide elupaikade arvule või kvaliteedile ja nende paiknemisele või ökoloogilistele koridoridele					
5.7.	mõju tundlikele looduslikele või pool-looduslikele aladele (rabad, madalsood, nõmmed, looniidud, rannaniidud, järved, jõed, rohumaad, rannikualad)					
5.8.	mõju taime- või loomaliikide tavapärasele liikumis- või rändeteedele					
5.9.	mõju maaharimismeetoditele või maakasutusele põllumajanduses või metsanduses					
5.10.	mõju kalavarudele, kalasaagile või meetoditele, mida kasutatakse süvavee või sisevee kalapüügil					
5.11.	kaasnevad vabaõhuüritused või tiheneb liiklus maapiirkondades, mis võib kahjustada floorat või faunat või põhjustada taimede üleskitkumist või hävinemist					
6	Maastikud					
6.1.	mõju ala suurusele või maakasutusele antud alal, näit. tegevus põllumajanduse või asustuse rajamise eesmärgil, suvilate, tehniliste rajatiste rajamise eesmärgil, või metsa, ranniku või looduslike alade (näit luited, nõmmed, rabad, madalsood) pindala muutumine					
6.2.	mõju geoloogilistele protsessidele nagu rannikukerge ja erosioon, liivade liikumine, mulladeflatsioon					

Jrk. Nr.	Keskkonnaaspekt	1	2	3	4	5
6.3.	mõju maastike geoloogiliste struktuuridele (näit jõeorud, voored, rannikumoodustised nagu kaljud ja luited)					
6.4.	maakasutuse piirangud, mis vähendavad maakasutust maapiirkondades tulevikus					
6.5.	mõju eel-ajalooliste ja ajalooliste paikade, ehitiste ja teiste materiaalsete väärtuste ulatusele või väljanägemisele					
6.6.	mõju metsasuse võimalikule muutusele ja selle mõju keskkonnale (mikrokliima, veerežiim), samuti teistele maakasutusviisidele (põllumajandus, puhkemajandus)					
7	Teised ressursid					
7.1.	mõju maaharimisele, metsaraiele, taastuvate ressursside kasutamisele (sh. kalandus)					
7.2.	mõju taastumatute ressursside kasutamisele (näit fossiilsete kütuste, maavarade, maa-ainese (nagu liiv, kruus) kaevandamine)					
8	Jäätmed					
8.1.	mõju jäätmete iseloomule või kogustele (jäätmeid, mida ladustatakse, põletatakse, hävitatakse või taaskasutatakse)					
8.2.	mõju jäätmete käitlemisele (viisile, tehnoloogiatele)					
9	Ajaloolised ehitised					
9.1.	mõju säilitamist vajavatele ehitistele või linnakeskkonnale tervikuna					
9.2.	mõju ehitistele või ajaloolistele monumentidele ja nende seisukorrale seoses muutustega põhjavee tasemes või õhusaaste tõttu					

Jrk. Nr.	Keskkonnaaspekt	1	2	3	4	5
10	Inimeste tervis ja elukvaliteet					
10.1.	otsene risk tervisele (sh. vaimsele tervisele) seoses mõjudega toidule, joogiveele, suplusveele, mullale, õhule, müra tekkimisega või ohtlike ja toksiliste ainetega kokkupuutumisega					
10.2.	vastavate pika-ajaliste riskide olemasolu					
10.3.	riskid, mis on seotud ioniseeriva või mitte-ioniseeriva kiirguse olemasoluga					
10.4.	mürast põhjustatud mõjud tervisele					
10.5.	mõjud rekreatiivsetele võimalustele (sh. muutused maastike ning looduslike ja pool-looduslike alade ilmes)					
10.6.	mõjud linna keskkonnale ja haljastusele, nende funktsioonidele ja puhkevõimalustele					
10.7.	mõjude visuaalsele keskkonnale (maastikud, linnamaastikud, - vaated ja ajaloolised monumendid)					
11	Ohutus ohtlike ja toksiliste ainete tootmisel, käitlemisel ja transpordil					
11.1.	tulekahjude ja õnnetuste risk inimestele ning õnnetuste korral õhku paisatavate ohtlike ainete risk					
11.2.	GMOde tahtmatu keskkonda viimise risk					
11.3.	elektromagnetilise kiirguse risk					
11.4.	radioaktiivse kiirguse risk					
11.5.	avariide risk ohtlike veoste transpordil					
11.6.	teised riskid, mis vähendavad elanikkonna turvalisust ja ohutust (liiklus, avariid, kemikaalid, heitmed)					

KOKKU:	Keskkonnamõju				Kommentaar
Kas pakutud tegevus põhjustab muudatusi või mõjutab :	Oluline	Vajab edasist uurimist	Suhteliselt	Täiesti	
			ebaoluline	ebaoluline	
64 keskkonnaaspekti, neist.....					